

Raport z realizacji Polityki Otwartego Dostępu w ITB „MORATEX” w roku 2022

22 stycznia 2021 r. Dyrektor ITB „MORATEX” Zarządzeniem nr 4/2021 wprowadził Politykę Otwartego Dostępu w Instytucie. W ślad za tym podjęte zostały kroki, by utworzyć oraz udostępnić zasoby cyfrowe Instytutu. Zwieńczeniem prac było przystąpienie do Umowy Konsorcjum pod nazwą „Repozytorium Cyfrowe Instytutów Naukowych” (RCIN), zawarte 22 września 2021 r., której celem jest utrzymanie, poszerzanie i promocja cyfrowych zasobów Partnerów Konsorcjum na platformie RCIN oraz zdobywanie środków finansowych na utrzymanie, poszerzanie i promocję cyfrowych zasobów Partnerów Konsorcjum na platformie RCIN oraz na udoskonalanie samej platformy RCIN. W skład Konsorcjum RCIN wchodzi poza ITB „MORATEX” 26 polskich Instytutów Naukowych.

9 lutego 2022 r. przeprowadzone zostało szkolenie dla trzech pracowników ITB „MORATEX” z systemu dLibra 6.0. Szkolenie on-line Redaktorów, przeprowadzone zostało przez Piotra Grzybowskiego z Poznańskiego Centrum Superkomputerowo-Sieciowego,

„System biblioteki cyfrowej dLibra stanowi zbiór narzędzi, które umożliwiają:

- Przechowywanie różnego typu obiektów cyfrowych (np. artykułów naukowych, sprawozdań, podręczników, stron HTML, dokumentów PDF, nagrań audio/video),
- Zarządzanie obiektami cyfrowymi znajdującymi się w bibliotece cyfrowej (np. modyfikowanie dokumentów, grupowanie dokumentów, przypisywanie dokumentów do kategorii tematycznych, zarządzanie prawami użytkowników do dokumentów),
- Udostępnianie obiektów cyfrowych przechowywanych w bibliotece (np. przeglądanie dokumentów poprzez stronę WWW, wyszukiwanie dokumentów, zabezpieczanie dokumentów przed kopiowaniem, czasowe udostępnianie dokumentów),
- Zarządzanie biblioteką cyfrową (np. tworzenie grup użytkowników biblioteki cyfrowej, przyznawanie praw użytkownikom),
- Współpracę z innymi systemami informacyjnymi przy użyciu publicznie dostępnych standardów (np. OAI-PMH, RSS).

System dLibra składa się z trzech podstawowych elementów:

- Serwer - jest to kluczowy element systemu - odpowiada za wszelkie operacje wykonywane w bibliotece cyfrowej,
- Strony WWW - aplikacja czytelnika - są to strony WWW poprzez które czytelnik ma dostęp do zasobów (np. książek) biblioteki cyfrowej,
- Aplikacja redaktora i administratora - jest to program okienkowy, składający się z dwóch aplikacji - redaktora i administratora, które pozwalają odpowiednio na zarządzanie zawartością biblioteki cyfrowej (np. dodawanie nowych pozycji) oraz zarządzanie samą biblioteką cyfrową (np. zarządzanie podziałem tematycznym biblioteki cyfrowej).

Elementy te połączone w całość stanowią system dLibra - platformę do budowy bibliotek cyfrowych.”¹

1 kwietnia 2022 r. Bogumiła Delczyk-Olejniczak została powołana na Koordynatora ds. otwartego dostępu w ITB „MORATEX”.

W 2022 roku podjęte zostały działania zmierzające do uruchomienia możliwości dostępu do publikacji naukowych oraz danych badawczych pracowników Instytutu poprzez platformę

RCIN. Rozpoczęto prace nad opracowaniem odpowiednich procedur umieszczania danych w Repozytorium.

Zadanie ciągle, to prace nad utrzymaniem i rozwojem infrastruktury otwartego dostępu Instytutu, kontynuowanie informowania o Polityce, doradztwa w zakresie najlepszych praktyk zgodnych z Polityką jak i edukacja adresatów Polityki w zakresie otwartego dostępu do publikacji i danych badawczych oraz monitorowanie realizacji Polityki.

ⁱ <https://docs.psnc.pl/pages/viewpage.action?pageId=65651>, data dostępu 20.02.2023 r.